

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНІ ПАРТНЕРСТВА ТА ІНВЕСТИЦІЇ»

Рівень освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання	8-й семестр (15 чверть)
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
лекції:	1 година на тиждень
практичні:	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7869>
Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти
Онлайн-консультації: Lashchenko.O.V@nmu.one

Викладач:

Лашенко Оксана Василівна

к. держ. упр., доцент, доцент кафедри

Персональна сторінка:

<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Lashenko/Lashenko.php>

E-mail: Lashchenko.O.V@nmu.one

1. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Публічно-приватні партнерства та інвестиції» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системних знань і практичних навичок щодо використання механізмів публічно-приватного партнерства як інструменту залучення інвестицій у публічний сектор. У межах курсу розглядаються теоретичні основи та еволюція публічно-приватного партнерства, його моделі й форми, нормативно-правове та інституційне забезпечення, а також особливості інвестиційної діяльності за участю держави і приватного бізнесу.

Особлива увага приділяється питанням підготовки, фінансового структурування, оцінювання ефективності та управління ризиками інвестиційних проєктів публічно-приватного партнерства, а також аналізу соціально-економічних наслідків їх реалізації. Вивчення дисципліни сприяє розвитку управлінських компетентностей, необхідних для прийняття

обґрунтованих рішень у сфері публічних інвестицій, регіонального розвитку та взаємодії публічного і приватного секторів.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системних знань про сутність, механізми та інструменти публічно-приватного партнерства, а також особливості залучення та управління інвестиціями у публічному секторі. Дисципліна спрямована на розвиток професійних компетентностей щодо підготовки, оцінювання та реалізації інвестиційних проєктів за участю держави і приватного бізнесу, аналізу ризиків, забезпечення ефективності використання публічних ресурсів та досягнення соціально-економічного розвитку територій.

Завдання курсу:

- формуванні у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про сутність, принципи та механізми публічно-приватного партнерства;
- засвоєнні теоретичних основ та нормативно-правових засад реалізації інвестиційних проєктів за участю публічного і приватного секторів;
- набутті знань щодо джерел фінансування, фінансового структурування та інвестиційного забезпечення проєктів ППП;
- розвитку вмінь аналізувати інвестиційний клімат, оцінювати ефективність і доцільність реалізації проєктів публічно-приватного партнерства;
- формуванні навичок ідентифікації, оцінювання та управління ризиками у проєктах ППП;
- набутті практичних компетентностей з підготовки, реалізації, моніторингу та оцінювання результатів проєктів публічно-приватного партнерства;
- розвитку здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення у сфері публічних інвестицій та партнерських проєктів.

3. Результати навчання:

- знати сутність, принципи, форми та моделі публічно-приватного партнерства;
- розуміти нормативно-правові та інституційні засади реалізації публічно-приватних партнерств в Україні та за кордоном;
- уміти аналізувати інвестиційний клімат, визначати інвестиційну привабливість та обґрунтовувати доцільність реалізації проєктів ППП;
- застосовувати методи оцінювання економічної, соціальної та бюджетної ефективності інвестиційних проєктів;
- ідентифікувати, аналізувати та розподіляти ризики між публічним і приватним партнерами;
- володіти навичками підготовки, фінансового структурування, управління та моніторингу проєктів публічно-приватного партнерства;
- демонструвати здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення у сфері публічних інвестицій і публічно-приватних партнерств..

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

Тема 1. Теоретичні засади публічно-приватного партнерства

- 1.1. Поняття, сутність та основні ознаки публічно-приватного партнерства
- 1.2. Принципи функціонування публічно-приватного партнерства
- 1.3. Основні моделі та форми ППП у національній і міжнародній практиці
- 1.4. Переваги та недоліки застосування механізмів ППП.

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення публічно-приватного партнерства

- 2.1. Законодавча база публічно-приватного партнерства в Україні
- 2.2. Інституційне забезпечення та повноваження суб'єктів ППП
- 2.3. Правові форми та види договорів у межах ППП
- 2.4. Процедури ініціювання, відбору та затвердження проєктів ППП

Тема 3. Інвестиційна діяльність у системі публічно-приватного партнерства

- 3.1. Поняття інвестицій та їх роль у розвитку публічного сектору
- 3.2. Джерела та механізми фінансування проєктів ППП
- 3.3. Інвестиційний клімат та фактори інвестиційної привабливості
- 3.4. Фінансове моделювання та структурування інвестиційних проєктів ППП

Тема 4. Оцінювання ефективності та управління ризиками проєктів ППП

- 4.1. Підходи та методи оцінювання економічної ефективності проєктів ППП
- 4.2. Соціальна та бюджетна ефективність публічно-приватних проєктів
- 4.3 Класифікація ризиків у проєктах публічно-приватного партнерства
- 4.4. Принципи розподілу ризиків між публічним і приватним партнерами

Тема 5. Управління та перспективи розвитку публічно-приватного партнерства

- 5.1. Етапи підготовки, реалізації та завершення проєктів ППП.
- 5.2. Організація управління проєктами публічно-приватного партнерства
- 5.3. Моніторинг, контроль і оцінювання результатів реалізації проєктів ППП
- 5.4. Особливості застосування ППП на регіональному та місцевому рівнях

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Значення публічно-приватного партнерства для соціально-економічного розвитку держави
2. Зарубіжний досвід правового регулювання публічно-приватного партнерства
3. Роль і відповідальність приватного інвестора у проєктах ППП.
4. Інструменти управління та мінімізації ризиків у проєктах ППП
5. Перспективи та напрями розвитку публічно-приватного партнерства в Україні.

Командне / індивідуальне завдання «Публічно-приватні партнерства та інвестиції» полягає у розробленні та захисті здобувачами вищої освіти проєкту місцевого або регіонального розвитку. Вітається робота в команді (5-7 осіб).

Форма проведення: розроблення, презентація та захист (відповіді на запитання, дискусія) командного / індивідуального завдання перед аудиторією (бажано використовувати MS PowerPoint).

Зміст індивідуального завдання:

На прикладі окремої території (територіальної громади, району, області), розробити концепцію проєкту на задану тему, результатом реалізації якого буде позитивний економічний ефект, а також позитивні соціально-економічні наслідки для певної громади (району, області).

Для представлення результатів виконання завдання необхідно заповнити відповідний шаблон, який розміщено у застосунку Teams MS Office та на дистанційній платформі Moodle.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях рекомендується мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом. Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з оцінок за роботу на практичних заняттях (загальна кількість балів за практичні заняття становить **60 балів**, практичні заняття за кожною темою максимально оцінюється в 12 балів) та за виконання індивідуального завдання, максимальна оцінка за яке становить **40 балів**.

Отримані бали за практичні заняття та індивідуальне завдання додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Диференційований залік відбувається у письмовій формі, білети складаються з 20 тестових завдань із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 2 бал (разом 40 балів) та 12 тестових завдань з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 5 балів (разом 60 балів). Максимальна кількість балів за екзамен: 100
Практичні заняття	Практичні завдання, де відпрацьовуються навички індивідуальної та командної роботи. Максимально оцінюються у 60 балів (практичні заняття за кожною темою максимально оцінюється в 12 балів).
Індивідуальне завдання	Охоплює матеріали лекційного курсу, оцінюються у 40 балів.

6.3. Критерії оцінювання практичних занять (практичні завдання):

практичні завдання: 12 балів: отримано аргументовану відповідь, яка демонструє знання предмету завдання та вміння аргументованого викладення результатів аналізу, розуміння можливостей застосування знань в практичній діяльності; **10 балів:** отримано відповідь, яка демонструє знання предмету завдання та вміння аргументованого викладення результатів аналізу, виявляє складнощі в розкритті можливостей застосування знань в практичній діяльності; **8 балів:** отримано відповідь, яка демонструє знання предмету завдання, виявляє неналежний рівень викладення результатів аналізу та розкриття можливостей застосування знань в практичній діяльності; **6 балів:** отримано відповідь, яка демонструє знання предмету завдання в цілому, невміння аргументованого викладення результатів аналізу та розуміння можливостей застосування знань в практичній діяльності; **4 бали:** отримано відповідь, яка демонструє розуміння предмету завдання в цілому, однак виявляє відсутність аргументованого представлення результатів аналізу та нерозуміння можливостей застосування знань в практичній діяльності; **2 бали:** наявність відповіді, яка не відповідає змісту завдання, містить суттєві помилки.

6.4. Критерії оцінювання індивідуального завдання: індивідуальне завдання передбачає розробку та захист проєкту місцевого або регіонального розвитку «Розробка інвестиційного проєкту місцевого розвитку», максимальна оцінка за виконання індивідуального завдання становить 40 балів, причому: **40 балів** – повно розкрито усі чотири питання, наведено приклади з додаткової літератури та джерел; **30 балів** – розкрито усі чотири питання з незначними неточностями, наведено приклад з додаткової літератури та джерел; **20 балів** – розкрито не всі питання, відсутні приклади з додаткової літератури та джерел; **10 балів** – наявність текстової відповіді, яка не розкриває сутність предмета запитання, відсутні приклади з додаткової літератури та джерел.

6.5. Критерії підсумкового оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку):

У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (диференційований залік)** під час сесії. **Залік** проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **60 тестових завдань** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (**разом 60 балів**) та **10 тестових завдань** з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 4 бали (**разом 40 балів**), причому:

- 4 бали – відповідність еталону;
- 3 бали – відповідність еталону з незначними помилками;
- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкрито;
- 1 бал – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»»: https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Положення_запобіг_виявл_плагіат-2025.pdf.

Політика щодо використання штучного інтелекту під час опанування курсу регламентується відповідними нормами «Політики щодо використання штучного інтелекту в діяльності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»»:

https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Політика_ШІ_2025.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки НТУ на Офіс365, відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams, перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни у застосунку Microsoft Teams та з дистанційним курсом «Основи соціальної роботи» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2024-2025 навчальному році освітня діяльність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «наради» в «команді» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття

перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації інституту.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.7. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті

Здійснюється відповідно до «Положення про визнання в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» <http://surl.li/zopmhq>.

7.8. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (MS Forms). Посилання на форму буде розміщено у Teams курсу. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни

8. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНІ

1. Андрусак Н. О. Інноваційно-інвестиційні інструменти стимулювання економічного розвитку регіонів. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія : Економічні науки. 2019. Вип. 1. С. 4-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchuE_2019_1_3.
2. Вайсман Е. Я. Сучасні інструменти державної інвестиційної політики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 4. С. 168-171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2014_4_34.
3. Васильченко С. М. Екстернальний економічний ріст. *Вісник Прикарпатського університету*. Серія «Економіка». 2018. Вип. 13. С. 21-25
4. Гайдуцький А.П. Оцінка інвестиційної привабливості економіки. *Економіка і прогнозування*. 2014. № 4. С. 3–7.

5. Гринчишин І. М. Фінансова спроможність територіальних громад у контексті оцінювання результатів адміністративно-фінансової децентралізації. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*: зб. наук. пр. 2019. Вип. 5(139). С. 26-32.
6. Грушко В.І. Інструменти податкового регулювання інвестиційної активності. *Фінанси України*. 2018. № 2. С. 89–97.
7. Гура В.І., Нечипоренко К.С. Роль соціального підприємництва в забезпеченні економічної безпеки держави. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Державне управління. 2025. Т. 21, № 1. С. 37–46. URL: <https://gov.bulletin.knu.ua/uk/article/view/3908>.
8. Дорошенко Г.О. Розвиток інвестиційного ринку – шлях до підвищення конкурентоспроможності України *Вісник економіки транспорту і промисловості* Харків, 2011. С. 311—314.
9. Дука А.П. Теорія і практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2008. 432 с
10. Ігнатенко О. П. Застосування інвестиційних інструментів на місцевому рівні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 5. С. 74-79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2019_5_14.
11. Кумачова А. С. Особливості залучення приватних інвестицій в інфраструктурні проекти України на умовах державно-приватного партнерства. *Ефективна економіка*. 2021. № 9. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9292>
12. Малишева Н.Р., Гурова Г.М. Перспективи упровадження державно-приватного партнерства в космічній сфері України. *Економіка та право*. № 2 (50), 2018 С. 71-83 DOI: <https://doi.org/10.15407/econlaw.2018.02.071>.
13. Малін О. Л. Аналіз розвитку державно-приватного партнерства в Україні та світі: якісні зміни та головні тренди 2020 року : аналітичний звіт. Одеса, 2020. 31 с. URL: https://economics.net.ua/files/analytics/2020_MOL.pdf.
14. Нагорна О. В., Василюшен Ю. В., Рябий Р. А., Мураховський М. Державно-приватне партнерство у відбудові України. Актуальні проблеми економіки. 2024. № 11 (281). С. 101–108. DOI: 10.32752/1993-6788-2024-1-281-101-108. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/11/11.24._topic_Olha-NahornaVasylyshen-Yurii-Riabyi-Rostyslav-Murakhovskyi-Maksym-101-108.pdf.
15. Про публічно-приватне партнерство : Закон України від 19 червня 2025 року № 4510-IX: станом на 28 лист. 2025 р. ЗАКОН УКРАЇНИ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4510-20#n93>
16. Руденко В. О. Економічні аспекти та інвестиційні пріоритети публічно-приватного партнерства в Україні / В. О. Руденко, М. В. Ковтун *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2025. № 8. URI: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/37498>
17. Спасів Н.Я., Кулина Г.М., Лубкей Н.М. Соціальне партнерство як імператив соціально-економічного розвитку України. *Вісник економіки*. 2021. Вип. 3. С. 8–19. URL: <https://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/htneu/article/view/1250/1355>

Додаткові

1. Беліх І. В. Методологічні підходи до реалізації публічно-приватного партнерства у сфері цивільного захисту на рівні місцевих громад. *Advanced top technology*. 2025. № 13. DOI: <https://doi.org/10.61718/att13.02>.
2. Беліх І. В. Сутність та особливості функціонування публічно-приватного партнерства у сфері цивільного захисту. *Нотатки сучасної науки*. 2025. № 28. DOI: <https://doi.org/10.61718/nsn28.02>.
3. Коваль Н. В. Формування та реалізація регіональної інвестиційної політики у сучасних умовах. Сучасні тенденції розвитку регіонів та галузей народного господарства : монографія / Нац. металург. академія України; за заг. ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. Дніпро: Пороги. 2018. 457 с.
4. Кудрявцева В.В. Механізм реалізації державної інвестиційної політики. *Інноваційна система та інформаційні технології в сучасній науці*. Харків : Право, 2017. С. 76–81.
5. Лещук Г.В. Континуум залучення інвестицій у розвиток об'єднаних територіальних громад. *Бізнес-навігатор*. 2020. Вип. 6.1-2 (56). С. 67-72.
6. Лінтур І.В. Вплив окремих елементів податкової системи України на стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Сер. : Економічні науки. 2014. Вип. 6(1). С. 238–241.
7. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. для студ. вищ. навч. зал. / Т.В. Майорова. Київ.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
8. Малишівський Т. В., Стефінін В. В. Залучення іноземного капіталу як чинник забезпечення економічного зростання країни. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2020. Вип. 5 (145). С. 34-41.
9. Податковий кодекс України : від 02.12.2010 р. № 2755-VI. 2010. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
2. Національна історична бібліотека України. URL: <https://nibu.kyiv.ua/>
3. Public service Europe. URL: <http://www.publicserviceeurope.com/>
4. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». URL: <https://ird.gov.ua/>
5. Інститут регіонального розвитку. URL: <https://www.institute.lviv.ua/index.php/uk/proect>
6. Портал управління знаннями. Освітня платформа у сфері професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/>
7. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу. Офіційний веб-портал. URL: <http://www.center.gov.ua/pro-tsentr/proekti/sigma>
8. Бюджети територіальних громад України. Децентралізація: веб-сайт. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14281>
9. Державний фонд регіонального розвитку: гроші для розвитку чи проїдання. Ціна держави. URL: <https://cost.ua/730-derzhavnyy-fond-rehionalno-ho-rozvytku-hroshi-dlya-rozvytku-chy-proyidannya/>

10. Державний фонд регіонального розвитку: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.
URL: <https://dfrr.minregion.gov.ua/>

11. Онлайн платформа ДФРР: Міністерство розвитку громад та територій України. Бюджетна програма «Державний фонд регіонального розвитку».
URL: <https://new.dfrr.minregion.gov.ua>